

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 85 0 К 064668 18 Квлз
Бања Лука, 07.05.2018. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, др Вељка Икановића, Горане Микеш и Даниеле Миловановић као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног З.В., због кривичног дјела угрожавање сигурности из члана 169. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости браниоца осуђеног, адвоката М.Р. из Д., изјављеном против правоснажне пресуде Окружног суда у Добоју број 85 0 К 064668 17 Кж од 30.01.2018. године, у сједници вијећа одржаној дана 07.05.2018. године, донио је

П Р Е С У Д У

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Добоју број 85 0 К 064668 17 К од 20.10.2017. године, оглашен је кривим оптужени З.В., због кривичног дјела угрожавање сигурности из члана 169. став 1. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, 108/04, 37/06, 73/10, 1/12 и 37/13, у даљем тексту КЗ РС), за које дјело му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од четири мјесеца и одређено да се иста неће извршити ако у року од једне године од дана правоснажности пресуде не почини ново кривично дјело. Ослобођен је обавезе плаћање трошкова кривичног поступка, а оштећени је са имовинско-правним захтјевом упућен на парницу. Оптуженом је изречена мјера безбједности одузимање предмета и то стартни пиштољ плашљивац марке "ЕКОЛ АЛП", калибра 9 мм, фабричког броја ЕАП 1620013, те оквир за пиштољ марке "ЕКОЛ АЛП", фабричког броја ЕАП 1620013, као и двије металне чахуре.

У поступку по жалби на ту пресуду Окружни суд у Добоју је пресудом број 85 0 К 064668 17 Кж од 30.01.2018. године, одбио као неосновану жалбу браниоца оптуженог и потврдио пресуду Основног суда у Добоју број 85 0 К 064668 17 К од 20.10.2017. године.

Против те пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) је благовремено поднио бранилац осуђеног, адвокат М.Р. из Д., због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку

Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 51/12 и 91/17, у даљем тексту: ЗКП РС) и повреде Кривичног закона, с приједлогом да се Захтјев уважи, преиначи побијана пресуда, оптужени ослододи оптужбе и укине мјера безбједности те нареди враћање одузетих предмета, или да се Захтјев уважи и укину обје нижестепене одлуке и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање, или да се Захтјев уважи и укине пресуда Окружног суда у Добоју и предмет врати том суду на поновни поступак.

У одговору на Захтјев републички јавни тужилац мр Н.В. је оспорио основаност Захтјева и предложио да се исти као неоснован одбије.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, примјеном одредби члана 354. ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позива подносилац Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана. Ограничењима из става 2. цитиране законске одредбе искључена је могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, као редовни правни лијек, те ако наведене повреде материјалног и процесног закона нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Ограничењима из става 3. исте законске одредбе искључена је могућност улагања ово правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У конкретном случају, као основ побијања правоснажне пресуде Захтјевом су експлицитно означена оба законска основа за подношење овог правног лијека (повреда Кривичног закона и повреда права на одбрану).

Повреда Кривичног закона као основ за овај правни лијек је у истом облику била изнесена и у жалби оптуженог изјављеној на првостепену пресуду, док повреда права на одбрану као облик битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС није изнесена у тој жалби, па с обзиром на ограничења садржана у цитираним одредбама члана 350. став 2. ЗКП РС, по овом правном лијеку предмет разматрања ће бити смо они приговори засновани на тврдњи о повреди права на одбрану учињеној у жалбеном поступку.

Наиме, садржај Захтјева сугерише да се повреде процесног закона које су учињене у првостепеном поступку односе на правилност оцјене контрадикторних исказа свједока оптужбе Н.Б. и С.К. и свједока одбране Р.М. (подводећи ове пропусте под повреду права на одбрану), међутим како та повреда није била изнесена у жалби браниоца оптуженог изјављеној на првостепену пресуду, то је према цитираној законској одредби искључена могућност позивања на ту повреду по овом ванредном правном лијеку, ради чега овај суд неће разматрати наведени приговор у контексту битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС која се огледа у повреди парава на одбрану.

Нема мјеста тврдњи Захтјева да је повреда права на одбрану учињена у жалбеном поступку на начин да другостепени суд није дао разлоге за жалбену тврдњу да свјedoци К. и Б. нису били на лицу мјеста па да је, с обзиром на то, њихово свједочење о догађају неистинито.

Наиме, из разлога у образложењу другостепене пресуде несумњиво произлази да је другостепени суд размотрио и оцјенио све релевантне приговоре жалбе браниоца оптуженог на првостепену пресуду (што је од суштинске важности с аспекта права на одбрану) укључујући и приговоре чињеничног карактера, дајући при томе јасне и детаљне разлоге о њиховој неоснованости (страна 2. пасус 1.), инкорпорирајући при томе у своје образложење и разлоге у образложењу првостепене пресуде у сегменту оцјене доказа проведених на главном претресу.

Наведена оцјена не подлијеже законској могућности преиспитивања по овом ванредном правном средству, па како је другостепени суд размотрио релевантне жалбене приговоре приликом доношења одлуке по жалби на првостепену пресуду и дао разлоге у образложењу своје пресуде за закључке у погледу тих жалбених приговора, то се тврдња Захтјева браниоца осуђеног о повреди права на одбрану почињену у жалбеном поступку, не може заснивати на самој чињеници да истакнути жалбени приговор није резултирао жељеним исходом.

Захтјевом није прецизиран одређени облик повреде Кривичног закона из члана 312. ЗКП РС, међутим из разлога у његовом образложењу произлази да захтјев првенствено указује на повреду из тачке г) у вези са тачком в), цитиране законске одредбе (није примјењен као блажи кривични закон који искључује кривично гоњење у недостатку приједлога оштећеног), затим на повреду из тачке а) која се манифестује у томе да дјело за које се оптужени гони није кривично дјело и коначно на повреду из тачке д) у облику који се односи на одлуку о мјери безбједности.

Аргументима Захтјева наведеним у прилог тврдње о учињеним облицима повреде Кривичног закона није доведена у сумњу правилност побијане пресуде у овом сегменту.

Тврдња Захтјева да другостепени суд није образложио из којих разлога није прихватио тезу одбране о Кривичном Законику као блажем закону у конкретном случају, нема упориште у образложењу другостепене пресуде јер су разлози за одбијање тог жалбеног приговора дати на страни 1. посљедњи пасус образложења те пресуде.

Наведена теза одбране о Кривичном Законику као блажем закону у конкретном случају, коју одбрана развија током првостепеног поступка, слиједи у жалби на првостепену пресуду, те апострофира у овом Захтјеву, заснива се на аргументима да Кривични Законик, који је ступио на снагу након извршења дјела за разлику од КЗ РС (који је био на снази у вријеме извршења дјела) кривично гоњење за основни облик кривичног дјела угрожавања сигурности из члана 150. став 1. условљава приједлогом оштећеног, па тврдећи да тај приједлог оштећени није поднио у року прописаном одредбом члана 213. став 2. ЗКП РС (три мјесеца од дана сазнања за кривично дјело и

учиниоца), Захтјев закључује да је Кривични Законик блажи у конкретном случају јер, у одсуству приједлога оштећеног, искључује кривично гоњење оптуженог.

Чињенична тврдња Захтјева да је кривични поступак у овом предмету покренут по оптужници јавног тужиоца и правоснажно окончан побијаном пресудом без приједлога оштећеног, нема упориште у садржају списка предмета.

Наиме, оштећени је истог дана када је према њему почињено кривично дјело (06.04.2017. године), пријавио дјело и починиоца Полицијској станици 1 ЦЈБ Д. (што произлази из Службене забиљешке број 14-01/2-1636/17 од 06.04.2017. године), те на записник о његовом саслушању пред овлашћеним полицијским службеником ове Полицијске станице сачињеним истог дана, изричито изјавио да тражи кривично гоњење извршиоца, премда КЗ РС као тада важећи закон, одредбама члана 169. није прописивао да је потребан приједлог оштећеног за кривично гоњење овог кривичног дјела у основном облику из става 1. цитиране законске одредбе. Осим тога, након што је у току првостепеног кривичног поступка донесен Кривични Законик који је ступио на снагу 18.07.2017. године, који кривично гоњење за основни облик овог кривичног дјела из члана 150. став 1. условљава приједлогом оштећеног, оштећени је на главном претресу од 17.10.2017. године изјавио да не тражи накнаду штете од оптуженог али да тражи његово кривично гоњење.

Дакле, оштећени је свој став да тражи кривично гоњење оптуженог за наведено кривично дјело експлицитно и недвосмислено изразио на записнику о саслушању пред полицијом истог дана када је дјело почињено, а након ступања на снагу Кривичног законика који предвиђа да је за кривично гоњење извршиоца овог кривичног дјела потребан приједлог оштећеног, такав став сасвим јасно и сасвим одређено поновио и на главном претресу пред првостепеним судом.

Па када Кривични Законик који је ступио на снагу након извршења кривичног дјела кривично гоњење за наведено дјело условљава приједлогом оштећеног, а оштећени је такав приједлог благовремено поставио након извршења дјела и поновио на главном претресу, онда је побијаном пресудом правилно примењен Кривични закон, у смислу одредби члана 4. став 1. КЗ РС, када су радње оптуженог критичног догађаја правно квалификоване као кривично дјело угрожавање сигурности из члана 169. став 1. КЗ РС (који је био на снази у вријеме извршења дјела), јер Кривични законик који је ступио на снагу након извршења дјела није блажи закон с обзиром да за исти облик кривичног дјела предвиђа већи посебни максимум казне затвора.

Ради тога нема мјеста основаности тврње захтјева да је побијаном пресудом учињена повреда Кривичног закона из члана 312. тачка г) у вези са тачком в) ЗКП РС.

Повреда Кривичног закона из тачке а) исте законске одредбе, која се манифестује у томе да дјело за које се оптужени гони није кривично дјело, према разлозима Захтјева заснива се на тврдњи да је суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање и као резултат тога је погрешно примјењен Кривични закон. При томе се доводи правилност утврђења да је осуђени критичног догађаја упутио оштећеном вербалну пријетњу, а потом да та радња (под претпоставком да је правилно утврђена) заједно са радњом

пуцања из пиштоља плашљивца представља озбиљну пријетњу, као битан елемент овог кривичног дјела. Међутим, како у смислу одредби из члана 350. ЗКП РС, овим ванредним правним лијеком није прописана могућност побијања правоснажне пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, нити се повреда Кривичног закона као законски основ за овај правни лијек, може градити на тези о мањкавој чињеничној основи пресуде, то се приговор наведеног карактера показује као неоснован, јер повреду Кривичног закона, супротно цитираној законској одредби заснива на ревизији чињеничне основе побијане пресуде.

Повреда Кривичног закона, када је у питању одлука о кривичним санкцијама, према одредбама члана 312. тачка д) ЗКП РС постоји ако је у изрицању санкције прекорачено овлаштење које суд има по закону. Па како се повреда Кривичног закона у овом сегменту заснива на тврдњи Захтјева да за мјеру безбједности одузимање предмета из члана 62. КЗ РС другостепена пресуда није дала валидно образложење, онда се приговор наведеног карактера не може подвести под наведени облик повреде Кривичног закона, ради чега се приговор Захтјева и у овом сегменту показује као неоснован.

На основу изложеног, овај суд налази да поднесени Захтјев браниоца осуђеног није основан, јер повреде закона на које се позива подносилац Захтјева нису учињене, на што се и у одговору републичког јавног тужиоца на Захтјев правилно указује, ради чега је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС одлучено као у изреци, тако што је Захтјев одбијен, као неоснован.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић